

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2017 M. BIRŽELIO 21 D. NUTARIMO NR. 496 „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO**

(TAP-19-868) (18-1274(3))

2019-06-06 Nr. NV-1602

Vilnius

Projekto rengėjas: Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM).

Projekto tikslas:

- suteikti teisę į pailgintas atostogas mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams, nepriklausomai nuo įstaigos, kurioje jie dirba;
- suderinti *Sutrumpinto darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašą* su *Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo* nuostatomis ir numatyti sutrumpintą darbo laiką mokytojams, nepriklausomai nuo įstaigos, kurioje jie dirba.

Dabartinė situacija:

- 2017 m. liepos 1 d. įsigaliojus *Kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas, sąrašo ir šių atostogų trukmės aprašui* (toliau – Aprašas Nr. 1) švietimo pagalbos centrų ir tarnybų pedagoginiai darbuotojai neteko iki tol pagal švietimo ir mokslo ministro įsakymą turėtos teisės į pailgintas atostogas, kurios šiuo metu yra 40 d. d. (jei dirbama 5 d. d./sav.) arba 48 d. d. (jei dirbama 6 d. d./sav.).
- Dabartinė Aprašo Nr. 1 formuluotė teisę į prailgintas atostogas suteikia tik mokyklų, psychologinių, pedagoginių psychologinių tarnybų, vaikų globos įstaigų ir sutrikusio vystymosi kūdikių namų pedagoginiams darbuotojams, nors pagal Švietimo įstatymą tam tikras formaliojo ir neformaliojo švietimo programos turi teisę vykdyti ir kitas švietimo teikėjas, o jame dirbančių mokytojų funkcijos, atsakomybė, kvalifikaciniai reikalavimai yra vienodi ir nepriklauso nuo darbdavio pagrindinės veiklos.
- *Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme* (2018 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojusiuose pakeitimuose) numatyta sutrumpinta mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programos, darbo laiko norma per savaitę neatsižvelgiant į įstaigos, su kuria mokytojas sudaro darbo sutartį, pagrindinę veiklą. Todėl šiuo metu galiojantis *Sutrumpinto darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašas* (toliau – Aprašas Nr. 2), numatantis sutrumpintą darbo laiką (ne ilgiau kaip 36 val./sav.) konkrečiose įstaigose (bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, neformaliojo švietimo įstaigose, kolegijose, specialiuosiuose vaikų auklėjimo ir globos namuose) dirbantiems mokytojams, prieštarauja įstatymui.

Projekto esmė. Siūloma numatyti, kad:

- Mokytojams, dirbantiems pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo vaikų švietimo programas, pagalbos mokiniui specialistams pailgintos atostogos suteikiamos nepriklausomai nuo juridinio asmens, su kuriuo darbuotojas sudarė darbo sutartį, pagrindinės veiklos, o atsižvelgiant į darbo pobūdį. Pritarus siūlomam reguliavimui teisę į pailgintas atostogas (lyginant su teisiniu reguliavimu, galiojusiui iki 2017 m. liepos 1 d.) įgytų kitų švietimo teikėjų 222 mokytojai, dirbantys pagal neformaliojo švietimo ir profesinio mokymo programas, o taip pat švietimo pagalbos centrų ir tarnybų mokytojai, įgyvendinantys neformaliojo švietimo programas, ir pagalbos mokiniui specialistai, teikiantys psichologinę, specialiąją pedagoginę ir

socialinę pedagoginę pagalbą (psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, surdopedagogas, tiflopedagogas, psichologo asistentas) (šiuo metu iš viso 261 pareigybė).

- Sutrumpintas darbo laikas nustatomas mokytojams, dirbantiems pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas.

Siūlomiems pakeitimams papildomų lėšų nereikia, kadangi valstybės biudžeto finansuojamos įstaigos projekte pateiktą pasiūlymą turėtų įgyvendinti iš jau patvirtintų įstaigoms asignavimų.

Derinimas. Pedagoginių darbuotojų atostogų ir darbo laiko trukmės klausimą svarstė Darbo santykių komisija prie Trišalės tarybos 2017 m. rugsėjo 19 d. posėdyje ir Trišalė taryba 2017 m. gruodžio 12 d. posėdyje. Lietuvos Respublikos trišalė taryba pritarė pakeitimams, o pakartotinai derinant projektą pastabų ir pasiūlymų nepateikė.

Projektas derintas su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Finansų ministerija. Į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasiūlymą atsižvelgta. Nutarimo projektas su Finansų ministerija suderintas be pastabų.

Projektui pastabas pateikė ir Lietuvos švietimo centrų darbuotojų asociacija, Panevėžio rajono švietimo centras, Lietuvos pedagoginių psichologinių tarnybų vadovų asociacija, kurių teigimu, projekte siūlomi pakeitimai diskriminuoja pedagoginį darbą dirbančius asmenis ir neapgrįstai išskiria tam tikras švietimo pagalbos įstaigose dirbančių pedagoginių darbuotojų grupes, todėl siūloma, kad pailgintas atostogas turėtų visi švietimo įstaigų pedagoginiai darbuotojai. ŠMSM teigimu, pagal Darbo kodekso 138 str. 1 d. pailgintos atostogos suteikiamos darbuotojams, kurių darbas susijęs su didesne nervine, emocine, protine įtampa ir profesine rizika, taip pat tiems, kurių darbo sąlygos yra specifinės. Priklausymas pedagoginių darbuotojų ar švietimo įstaigų vadovų kategorijai savaime nereiškia, kad darbo pobūdis atitinka įstatymo leidėjo nustatytus kriterijus.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. birželio 6 d. išvadoje Nr. NV-1594pastabų ir pasiūlymų nepateikė.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas susijęs su Vyriausybės programos 133 p. numatytu siekiu sukurti tokias socialines ir ekonomines mokytojo darbo sąlygas, kurios laiduotų pedagogo karjeros prestižą.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūloma:

- projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime;
- ŠMSM įvertinti poreikį Švietimo įstatyme apibrėžti pedagoginio darbo sąvoką ir atitinkamai patikslinti poįstatyminius teisės aktus.

Patarėja

Jolanta Bieliauskaitė

Jolanta Bieliauskaitė, tel. +370 706 63985, el.p. jolanta.bieliauskaite@lrv.lt